

Vrtec Sežana, Enota Komen

Agata Masten

Lektor: Nina Pirec

FIT – IGRALNICA PLEZALNICA

FIT - PLAYROOM AREA – CLIMBING ROOM AREA

POVZETEK:

Spodbudno učno okolje omogoča otrokom ustvarjalnost, kreativnost, aktivno vključenost v dogajanje, medvrstniško učenje ter učenje od ostalih odraslih kompetentnih oseb in ta znanja so trajna. V zelo kratkem času se z nekaj iznajdljivosti lahko igralnica – prostor, v katerem otroci v vrtcu preživijo večji del dopoldneva – spremeni v plezalnico. Ta predstavlja spodbudno učno okolje, predvsem pa motivacijo za gibalno dejavnost otrok.

KLJUČNE BESEDE: spodbudno učno okolje, gibanje, fit, igralnica - plezalnica

ABSTRACT:

By using some resourceful ideas, it is very easy to turn a playroom in the kindergarten, where children spend most of their morning time, into a climbing room area. The latter offers a highly stimulating learning environment as well as motivation for children's physical activity. Stimulating learning environment requires children's creativity, active involvement, peer learning and learning from other competent adults, which leads to the acquisition of permanent skills and knowledge.

KEYWORDS: stimulating learning environment, movement, fit, playroom area – climbing room area

1. ODDELEK JEŽKOV – 1. STAROSTNO OBDOBJE

Otroke iz oddelka Ježkov ste lahko posredno spoznali, že v preteklem šolskem letu. Na lanskoletni Mednarodni konferenci "prehrana, gibanje in zdravje" se je namreč sodelavka Karmen Antonič (pomočnica v mojem oddelku) predstavila s strokovnim prispevkom *Tudi najmlajši nismo premajhni*. V njem je skozi primere dobre prakse želela predstaviti dejstvo, da otroci niso nikoli premajhni, da bi jih seznanjali o ustreznem načinu zdravega, kakovostnega in raznolikega prehranjevanja ter jih navajali na pozitiven odnos do hrane.

Ker pa se zavedava, da je za ohranjanje in krepitev zdravja poleg uživanja kakovostne hrane pomembna tudi zadostna količina gibanja, skušava prav slednjim dejavnostim v vrtcu nameniti veliko pozornosti ter jih tako rekoč vsakodnevno uvrščati v življenje v oddelku.

2. GIBANJE – OTROKOVA PRIMARNA POTREBA

Primarni otrokovi potrebi sta gibanje in igra. Z gibanjem telesa je pogojeno zaznavanje okolice, prostora, časa in samega sebe. Kurikulum za vrtce (Bahovec, 1999) pri opredelitvi področja gibanja poudarja, da je le-to pomembno za otrokov celostni razvoj. Gibalni razvoj je v ospredju predvsem v prvih letih življenja in poteka od naravnih in preprostih oblik gibanja (plazenje, lazenje, hoja, tek, itn.) do sestavljenih in zahtevnejših športnih dejavnosti. V predšolskem obdobju otroci z igro pridobijo raznovrstne gibalne izkušnje, ki jim prinašajo veselje in zadovoljstvo.

Zadostna telesna dejavnost pa je tudi varovalni dejavnik zdravja, saj vpliva tako na telesno kot tudi na duševno zdravje in s tem na kakovost življenja.

Z njo želimo v vrtcu spodbujati razvoj in izboljšanje gibalne učinkovitosti otrok, vzpodbuditi srčno-žilni in dihalni sistem ter s tem pripraviti telo otroka na nadaljnje psiho-fizične obremenitve, povečati njihovo notranjo motivacijo za nadaljnje delo, povečati osredotočenost in koncentracijo ter zmanjšati možnost za nastanek negativnih čustvenih situacij pri otrocih.

Priporočila Svetovne zdravstvene organizacije navajajo, da za doseganje zdravja otroci potrebujejo vsaj eno uro telesne dejavnosti na dan.

3. PROSTOR – VZPODBUDA ZA GIBANJE

Dejstvo je, da otroci v vrtcu preživijo od 7 do 9 ur dnevno. Naloga nas, strokovnih delavk v vrtcu pa je, da v vsem tem času otroke spodbujamo k različnim dejavnostim. Glede na pomen, ki ga torej ima gibanje v otrokovem razvoju je nujno, da otrok že v zgodnjem otroštvu ustvari pozitiven odnos do gibalnih dejavnosti ter si tako pridobiva ustrezne navade in utrjuje potrebo po vsakodnevni gibalni dejavnosti.

Pri starejših otrocih, otrocih drugega starostnega obdobja, lahko to zagotovimo z organizacijo vadbene ure oziroma ure športne vzgoje, s pestrimi elementarnimi igrami, poligoni, krožno vadbo, vadbo po postajah in podobno. Omenjene dejavnosti lahko izvedemo v telovadnici ali večnamenskem prostoru vrtca, pa tudi na prostem – igrišču, terasi, travniku.

Pri mlajših otrocih, otrocih prvega starostnega obdobja, s katerimi trenutno preživljam dopoldneve, pa želim to doseči že s samo organizacijo prostora – igralnice, v kateri preživimo večji del dopoldneva. Igralnico imamo razdeljeno več različnih kotic (naravoslovni, jezikovno-knjižni, gradbeni, ...), v katerih poteka večina dejavnosti, te pa glede na potrebe skupine in načrtovanega dela spreminjamo, dopolnjujemo ali celo preoblikujemo. Vedno pa poskrbim, da je v igralnici tudi dovolj prostora za prosto gibanje otrok, kar je za otroke 1. starostnega obdobja že tako bistvenega pomena.

Zelo pogosto pa naša igralnica v zelo kratkem času in z le nekaj iznajdljivosti spremeni svojo podobo.

Narobe obrnjen kavč iz gospodinjkega kotic postane tobogan, z rjuho pokrita miza postane tunel, zvrnjeni stoli in narobe obrnjene mize postanejo ovire preko katerih se je treba podati, ko pa zraven dodamo še nekaj telovadnega orodja ali rekvizitov ter čez njo napnemo elastično vrv, se igralnica spremeni v plezalnico. Tako pripravljena igralnica predstavlja našim najmlajšim vzpodbudno učno okolje, predvsem pa je dovolj močna motivacija, da se "zaženejo" v gibanje.

Slika 1: 1, 2, 3, gibamo se vsi

Dejavnost, ki so nam jo starejši vrstniki poimenovali kar »GALAMA«, še dodatno podkrepimo z glasbeno podlago. Običajno je to kar himna Mednarodnega projekta FIT Slovenija *Fit, fit, fit...* (ki jo izvaja Nuša Derenda), v katerega smo kot vrtec vključeni že vrsto let, ali pa pesem *Mi delamo galamo* (v izvedbi glasbene skupine Kingston). Od tu najbrž tudi ideja za poimenovanje GALAME. Otroci obe pesmi že tako dobro poznajo, da ko zaslišijo zvoke katere od njih, prično kar sami obračati stole ali

Slika 2: Naša igralnica – plezalnica.

vleči kavč iz kotička. Nasmehi na njihovih obrazih in vriskanje mi dajo vedeti, da v tej dejavnosti naravnost uživajo. Gotovo pa jim je tudi glasba tista dodatna vzpodbuda, da si sproščeno "upajo" preko marsikaterih ovir. Sami iščejo lastne poti pri reševanju gibalnih problemov in najdejo načine gibanja pod, čez ali skozi ovire. Vsa pripravljena oz. ponujena sredstva ali pripomočke raziščejo in preizkusijo po lastnih poteh in načinih. Predvsem pa, kar je tudi moj glavni namen, gibajo se!

4. IGRA – NOTRANJA MOTIVACIJA – GIBANJE

Kot vsaka igra je tudi gibalna igra dejavnost, ki je notranje motivirana, svobodna in odprta ter za otroke prijetna. Pomeni način otrokovega razvoja in učenja v zgodnjem obdobju. Zato naj otrok v predšolskem obdobju pridobi čim bolj pestro in široko paleto gibalnih izkušenj, ki so osnova kasnejšim zahtevnejšim gibalnim vzorcem. Zavedati se namreč moramo dejstva, da kar zamudimo v najzgodnejšem razvojnem obdobju, kasneje ne moremo več nadoknaditi.

Pregovor namreč pravi: »Kar se Janezek nauči, to Janez zna«. Zato želim s svojim delom, predvsem pa z vzpodbudnim učnim okoljem – kar se je pokazalo, da igralnica plezalnica nedvomno je – motivirati, da bi gibalne dejavnosti postale in ostale del dnevne rutine vsaj peščice otrok, ki velik del dneva preživijo v naši družbi.

5. LITERATURA

1. Bahovec D., E in Cvetko, I (1999). Kurikulum za vrtce. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
2. Videmšek M. in Kovač M. (2001). Otrok v vrtcu. Maribor: Založba Obzorja.